

ՄԵՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Փամիլեա տիյանէթի : — Պազը սիւսլէրէ ճեվապ :
— Էսքի Գամօլիքլէր : — 1873 իշին փազար կիւնիւ
մէքմէպի տէրպէրի : — Ինճիրլիտէն պիր մէքմուպ :
— Ատանատան պիր մէքմուպ : — Փօլիճիգա ճալատիսի :

ՅԱՄԻԼԵԱ ՏԻՅԱՆԷԹԻ

ԶԻՐՏԷ մուհարրէր պէնա, նիւ Եօրք-
տա թէճէմիւ Էտէն ինճիլի իթթի-
ֆադ մէճիլիսինտէ, Լօնտրատան կի-
տէն պիր քիլիսէ խատէմէսինին պա-
լատէ մէքքիւր մատտէ իւղէրինէ
գլաաթ էյլէտիյի պիր նութգտան
մուլթաասարէն ալլնմը տըր :

Պիր ֆամիլէտնըն տիյանէթի էք-
սէրիյա վալիտէյնին տիյանէթինէ մէր-
պուլթ տուր : Զօճուգլար տիյանէթի
քէնտի վալիտէյնլէրինտէ միւշահտէ
էթտիքլէրինտէ տիյանէթի տշնա օլ-
տուգլարընտան, օնլարըն տիյանէթի-
նին վալիտէյնլէրինին տիյանէթինտէն
ֆարգլը օլմասը փէք նատիր վուգու
պուլըր : Զօճուգ գըմը կէօրտիւյիւ
շէյի թաղլիտ վէ զապթ էթմէյի սէ-
վէր : Օնլար օյուռտա անա վէ պապա
օլուրլար, վալիտէյնլէրի իլէ էթտիք-
լէրի հէր սէօհպէթտէ օնլարտան միւ-
թէսիւր վէ միւթէհարրիք օլուրլար,
վէ պու քէյփիյէթ ալէսսէվիյէ հէր
շէյտէ սահիհ օլտուգլու միսիլի, պա
խուսուս տիյանէթ պապընտա սահիհ
տիր : Հաղիգաթը հալ պու տուր քի
չօճուգլար հէր նէ օլուրլարտա, քէն-
տի վալիտէյնլէրինին վասիթասը իլէ
օլուրլար : Վալիտէյն էֆքեարը վէ-
րիւր, էվլատ օնու թաղլիտ էտէր. վա-
լիտէյնին պիր քէրրէ վէրտիյի էստը
էվլատ տաթմիւլ էվգաթ հըֆղ էտէր :
Հայվան քէնտի զիւրրիյէթինի հու-
սուլէ կէթիւրմէքլէ էօմրիւնիւն մադ-
սէտիւնի իճրա էթմիշ օլուր, վէ զիւր-
րիյէթինի հասըլ էթտիքտէն սօնղրա
էօլիւր : Լաքին ինսան հաղգընտա,
զիւրրիյէթ հուսուլէ կէթիւրմէք օնու
էն մուհիմմ իւղմէթինին, Էանի հու-

սուլէ կէթիւրտիյի զիւրրիյէթի տա
պիր էօմրէ, հայաթը բուհանիյէ վէ
էպէտիյէյէ թալիմ էթմէք իւղմէթի-
նին, իպթիտասը տըր : Էվլատ քէնտի
ճիսմանի էօմրիւնիւն թարղընը վա-
լիտէյնինտէն ալտըք միսիլի, էքսէ-
րիյա բուհանի էօմրիւնիւն թարղընը
տաթի վալիտէյնինտէն ալմադտա օլ-
տուգլունու անա պապա հիտա էթմիշ
օլտալար իտի, «Պիղ նէ կէօնա տաթմ-
լէր օլմալըյը քի սէօհպէթիմիւ մու-
գատտէս վէ Ալլահա մադպուլ օլա»
սիւսլիւն քէնտի քէնտիլէրինէ էթ-
մէյէ մուլթապա սայ էտէրլէր իտի :
Վալիտէյնին պու վէճիլէ քէնտի
էվլատալըն իշին մէսուլ պուլու-
մալարը օնլարըն թէրպիյէի շախիյէ-
լէրինէ տէ էն մուհիմմ վասիթա տըր :
Ինսան հիւնի սէպալթէթինտէ տիւղիյէ
քէնտի վալիտէյնինին հիմմէթինէ
միւհիթաճ տըր : Վալիտէյն չօճու-
ղուն աղը, վիճտանը վէ իրատէ-
թի Էէրիւնտէ տիր : Կօճուգ տիւշիւն-
մէյի, թէմիւր վէ գարար գըլմաղլը-
ղը տահա էօյրէնէճէք տիր : Գուլթ-
վէի մանէվիյէլէրի վալիտէյն վասի-
թասը իլէ թէրպիյէ օլուռտուգտան
սօնղրա չօճուգլար իրատէ ճիւղիյէյէ
սահիպ օլուր : Պու ճիւմէ իլէ պիր
տաթմ հատար պիւլուղէ վասլ օլտըգ-
տան սօնղրա, Էախսու, շէյլէ սէօյլէյէ-
լիմ, աղըլ ֆիքիւր, վիճտան վէ իրատէի
ճիւղիյէյէ մալիք օլտուգտան սօնղրա
տաթի, օնու թէրպիյէսի թէքմիւ
օլմուշ օլմաղ, իլլա տաթմա իլէրի
կիտէր իսէ տէ, էվլատ սահիպի օլ-
մաղըքը հալտէ պու թէրպիյէ փէք
էյի օլմաղ : Էվլատ սահիպի օլտու-
ղու թաղտիրտէ իսէ, մէքքիւր թէր-
պիյէ, Էանի թէրպիյէի շախիյէ
խուսուսա էվլատալըն վասիթասը իլէ
նիւմա պուլըր : Էվլատալըն մու-
գայէտ օլարաղ, օնլար իշին քէն-
տիմիւրի սաղընարաղ թէրպիյէի շախ-
սիյէմիւրի իլէրի կէօթիւրիւրիւղ : Պի-
ղի մէրհամէթիլի էտէն էվլատ տըր :
Գալաթիմիւրին էն տէրիւնտէ մահֆուղ
օլան շէյլէր, չօճուգլարընըն սատէ
տիլ իլէ սէօյլէտիքլէրինին իշիթտիյի-

միղտէ, Էախսու օնլարըն խատթալը-
ղընտա Էաթաղլարը Էանընտա տուր-
տուղումուղտա մէյտանա չըգարլար :
Զօճուգլարընըն սաֆ տէրուռէն
էթտիքլէրի սիւսլէրաէն ֆիքրիմիւ
սլանըր, վէ Ալլահա տօղրու մու-
հապէթիմիւ անճաղ չօճուգլարընը-
ղըն կիւղէլ մուհապէթի վէ թէվէք-
քիւլիւնիւ կէօրտիւյիւմիւղտէ քէնտի
տէրէճէի պալատնա վէ հալը սաֆի-
սինէ պալիւր օլուր :
Պու շէյլէրաէն մատա, էվլատալըն-
մըղ իւղէրինէ Բրիտտուսու թարա-
ֆընտան մէմալ օլտուգլումաղ իշին
օնու իրատէթինէ կէօրէ տալթան-
մաղա պօրճուլ իտիյիմիւրի թանրմա-
տըգճա, չօճուգլարընըն վալիտէյնէ
վաճիպ օլտուղու սիյաղտա իտարէ
վէ թէրպիյէ էտէմէյիլ : Էօմրիւմիւ-
ղիւն հէր հալիւնտէ պիւլէ տէլիլ օլ-
մաղա Բրիտտուսու հաղգը վար : Կա-
նա տիւշիւնիւնտէ քէնտի հուգուրու
վէ միւճիղէ իլէ օլ ֆամիլէսյը գա-
լըմասը իլէ կէօթիւրտի քի սահիպի
ֆամիլէա քէնտիսի տիր : Պու խու-
սուսու ունուտուպ տա ֆամիլէամը-
ղըն սահիպի էվլէլի պիւղիլ զանն էթ-
տիյիմիւր հալտէ, քէնտի աղընըղա
կէօրէ տալթանըրըղ. պու իսէ խայալ
էթմէսի միւմքիւն օլան աֆէթլէրին
էն պէօյիւյիւ տիր : Լաքին էյէր
պիւղ Բրիտտուսու էմրի ալթընտա իշ-
լէյէն մէմալըրըղ տէյիւ պիւլիյօր-
տաք, մէրամընը օնու էֆքեարընը
իլէրի կէօթիւրմէք օլմալը տըր : Խըղ-
մէթիմիւղտէ սատըգ օլմամաղտան
գօրգուպ, պաղէն, «Պու ումուրու քիմ
քէաֆի տիր» (Բ Կօրնիթ. Բ. 16) տէ-
յիւ նիտա էտէճէյիլ : Էօյլէ իսէ խաթ-
ընըղա կէթիւրէլիմ քի պաշ մուսլ-
լիմիմիւր Բրիտտուսու տուր : Փամիլէա
մէքթէպիւնտէ ամիր օ տուր, տարլ
տղըրըղ օ գալարըրը, պիւղիմ տա-
լի էն միւհիմմ իշիմիւր էվլատալըն-
մըղը օնա կէօթիւրմէք տիր : Սըթըգ
օնտան սօնղրա մէսուլիյէթ Էիւքիւ
ալթընտա էզիլմէյիլ, հաթթա Բրիտ-
տուս իլէ պիւլիւրտէ իլլէյօրուղ տէյիւ
մէսըրու տաթի օլուրուղ :

ՊԱՋԸ ՍԻՒԱԼԼԵՐԷ ՃԵՎԱՊ

ՍԽԱԼ

1. Ահալը աթիւգ եհնի թերճիւմէ իլէ նէ՞ զէման թապ օլունաճադ :

2. Կերէք պիւթիւն քիթապը շէ-
րիֆ վէ կերէք ինճիւ, էսքի թերճիւ-
մէսի իլէ աթիւգ թապ օլունաճադ
մը, եախօս հալա սապըգ թապ օլուն-
մուշարտան չօգճա պուլունոնը մու :

ՃԵՎԱՊ

1. Ահալը աթիւգին եհնի թերճիւ-
մէսի անճադ իքի սէնէտէն թապ ու
նէշը օլունապիւր :

Ահալը ճէտիտ, կերէք ուփադ եա-
ղը իլէ կերէք պէօլիւք եաղը իլէ միւ-
րաճաղը օլարադ, իքի սյատէք թէք-
միւ օլուր :

Մէզամիր պու սէնէնին սօնունա-
տէք հաղըր օլաճաղը մէմուլ օլունուր :

2. Էսքի թերճիւմէտէն Բիթապը
շէրիֆ դալմամըշ տըր, եհնիտէն պա-
մաղա տախի նիյէթիմիդ եօդ տուր :

ԷՍՔԻ ԳԱԹՈՒԼԻՔԼԵՐ

Փրուսիանըն միւլէթ մէճլիսինտէ
հաղըրլանճադտա օլան պիր գանուն
միւճիպինճէ, էսքի Գաթօլիքէր տա-
խի Գաթօլիք քիլիսէլէրի վէ մէզար-
ըզլարընա շու նիզամ իւզրէ հիսսէ-
տար օլաճաղըր : Գաթօլիք ճէմաա-
թընըն էքսէրիյէթի էսքի Գաթօլիք-
լէրտէն օլան եհլէրտէ, էն պէօլիւք
քիլիսէ պուլունարա վէրիլէճէք, եալը-
նըզ պիր քիլիսէ օլան մահալլէրտէ
եհնէ էքսէրիյէթի էսքի Գաթօլիքէր-
տէն օլտուղու հալտէ, օլ քիլիսէտէ
իպատէթլէրինի իճրա էտէճէքլէրի
վադթը Էվլէլա պուլունար սէյէճէք :
Գաթօլիք քիլիսէսինին իրաուլարըն-
տան տախի էսքի Գաթօլիքլէր հադ-
գանիյէթ իւզրէ քէնտիլէրինէ տիւ-
շէն հիսսէյի ալաճաղըր : Իզլիշէրա-
նըն փափալի Գաթօլիքլէրի կիպի
Փրուսիանըն փափալի Գաթօլիքլէրի
տախի քիլիսէլէրի էսքի Գաթօլիքլէր
իլէ միւշթէրէք գուլլունմաղա բաղի
օլմայըզ, Պէրն շէհրինտէ էթտիլէ-
րի կիպի Փրօթէսթմնթ քիլիսէլէ-
րինտէ կիւնիւն պիր գըմմընտա ի-
պատէթլէրինի գըլմաղըզը իթիյար
էտէրլէր տէյիւ զանն օլունույօր :

1875 ԻՋԻԻՆ ՓԱՋԱՐ ԿԻՆԻԻ

ՄԵՔԹԵՊԻ ՏԵՐՍԼԵՐԻ

ԻԷ. ՏԵՐ, ՅԱՆՔ 4

Բէլամ թէն օլտու. Յովհ. Ա. 1—14

1. «Իպթիտա» նէ՞ զէման ըտը, ԹէվէԼ.
Ա. 1 :

2. «Բէլամ» լուղթիինին մանաը նէ՞ տիր,
3. «Բէլամ» թէսմիյէ օլունան քիմտիր
Ա.յէթ 14 :

4. Բրիստոս նիշիւն «Բէլամ» թէսմիյէ
օլունտու :

(Ինսանլար Ֆիքիրլէրինի պիրպիրլէրի-
նէ քէլամ իլէ պէյան էթտիլէրի միսիլի,
Ալլահ տախի քէնտի հադիգաթը վէ նիյէթ-
լէրինի ինսանլարա Բրիստոս իլէ պէյան
էտէր, Իպր. Ա. 1. 2.)

5. Բրիստոսուն շայիրտլէրի տէ Էլէմ տէ-
նիլէպիլիլէր մի : Բ. Կորնթ. Գ. 2, 3 :

6. Հէփ վար օլան շէյլէր քիմիւն եհտի
իլէ եարաուըտը : Ա.յէթ 3, 10 :

7. Բրիստոս պաշգա նէ՞ իշ իճրա էթտի
Ա.յէթ 4 :

8. «Զուլմէթ օնու իտրաք էթմէտի»
սէօղիւնէ նէ՞ մանա վէրէպիլիլիսին : Պապ
Գ. 19 :

9. Շէհատէթ էթմէյէ կէլէն Յովհան-
նէս հանկըսը տըր, Մատթ. Գ. 1 :

10. Օնուն շէհատէթի նէ՞ իտի : Ա.յէթ
13, 34 վէ Մատթ. Գ. 11, 12 :

11. Բրիստոսուն գաղուլ էթմէյէն Էն-
ֆիլէնիլէր քիմլէր իտի : Պապ ԺԺ. 14, 15 :

12. Բրիստոս նասըլ թէն օլտու : Գաղ
Գ. 4, Փիլիպ. Բ. 6—8 :

13. Բրիստոս նէ՞ նիյէթէ մէպնի ինստն
օլտու : Ա. Պետր. Ա. 18, Ա. Յովհ. Գ. 16 :

14. Բրիստոս քէնտի ճէլալինի մախսուս նէ՞
վազըթ պէյան էթտի, Մատթ. ԺԷ. 2, 15 :

15. Օնա իման էտէնլէր նէ՞ օլաճաղըր :
Ա.յէթ 12, 13 :

ԻԸ ՏԵՐ, ՅԱՆՔ 11

Գուլունուն արտընտան կիթմէք Յովհ.
Ա. 35—46 :

1. Յովհաննէս Բրիստոսուն նիշիւն «Ալ-
լահըն գուլունու» թէսմիյէ էթտի, Ես.
ԾԳ. 7, Ա. Պետր. Ա. 19 :

2. Յովհաննէսին, «Իշթէ Ալլահըն գու-
լունու» տէմէսինին սէմէրէսի նէ՞ օլտու,
Ա.յէթ 57 :

3. Պունունլա Յովհաննէս քէնտիսինի մի
եօխա Բրիստոսուն մու եիւքսէլթտի : Ա.
յէթ 13, 27 :

4. Պու իւք իքի շայիրտլէրտէն պիրլէրմ
իտի : Ա.յէթ 40 : (Տիկէրի Ինճիլի եազան
Յովհաննէս իտի տէյիւ զանն օլունուր :)

5. Շայիրա օլտուգտան սօնըրա օնուն
իւք իլէ նէ՞ օլտու : Ա.յէթ 41 :

6. Պունտան տէրագապ սօնըրա քիմ
շայիրա օլտու : Ա.յէթ 43 :

7. Պու շայիրտլէր հանկը շէհրտէն ի-
տիլէր : Ա.յէթ 44 :

8. Փիլիպպոսուն իւք իլէ նէ՞ օլտու : Ա.յէթ
45 :

9. Նաթանայէլ քէօթիւն առէմ մի իտի,
Ա.յէթ 47 :

10. Նաթանայէլ շիւպէլէնտի իսէ, Փի-

լիպպոս օնա նէ՞ իսպաթ կէօթէրտի, Ա.
յէթ 46 :

11. Նաթանայէլ կէլիպ կէօրտիւ իսէ ի-
նանտը մը : Ա.յէթ 49 :

12. Բրիստոսուն փատիշալըզընըն ին-
սանլարը թէվլէյէ կէթիւմէք ուսուլի հան-
կըսը տըր, պիլիլէր իլէ քիմնէլէրի պիրտէն
պիրէ մի, եօղսա պիրէր պիրէր մի թէվ-
պէյէ կէթիւմէք տիր, Մատթ. ԺԳ. 33 :

13. Անդրէաս իլէ Փիլիպպոստան նէ իպ-
րէթ ալմալըզը, Մատթ. Ժ. 7 :

ԻԹ. ՏԵՐ, ՅԱՆՔ 18

Յիսուսուն տիւյիւնտէ հաղըր պու-
լունմապը : Յովհ. Բ. 1—11 :

1. Հանկը վուգուլթտան ոօնըրա Էն-
ճէ- կիւն իտի (Էվլէլէր պապտա զիքր օ-
լունան սէօպէթտէն սօնըրա) :

2. Կանա շէհրի Նաղարէթտէն նէ՞ գա-
տար ուզաղըտը (Իւշ սաաթլըզ եօլ գա-
տար ուզաղըտը) :

3. Բրիստոսուն առէմլէր իլէ կէօրիւշ-
մէսինին թարզը Յովհաննէսինքինտէն նէ՞
գատար Ֆարգիլ իտի : Դուկ. Է, 33, 34 :

4. Նիշիւն Մարիամ Յիսուսա տիւյիւնտէ
շարապ տիւքէնմիլ տէյիւ իսպէր վէրտի :
(Շիւպէլիլ Յիսուս միւճիւգէ իլէ օլ իհ-
թիյաճը տօլտուրուր տէյիւ մէմուլ էթտի) :

5. Նիշիւն Յիսուս Մարիամա, «Սանա»
նէ» տէյիւ ճէվապ վէրտի : (Յիսուս հէր
նէ գատար էվլատ կիպի անասընա տախիմ
միւթի օլմուշ իտի իսէ տէ (Դուկ. Բ. 51 ա-
յէթէ միւրաճաթ օլունա), ճէլալինի միւ-
ճիւգէ իլէ ալէմէ պէյան էթտին տէյիւ օլ-
լունա էմը էթմէյէ հադըր օլմաուըզընը ա-
նասընա անաթմադ իսթէտի :)

6. «Վադթըմ տահա կէվլէտի» տէմէք-
լէ Յիսուս նէ՞ անաթմադ իսթէտի : (Իհ-
թիմալէն անասընա շունու անաթմադ իս-
թէտի քի, հէր նէ գատար քէնտիսինին
միւճիւգէթ իլէմէյէ նիյէթի վար իտի իսէ
տէ, միւճիւգէթ իլէմէյին վադթընը Մա-
րիամ պիւթիւն պիւթիւն Յիսուսուն իրա-
տէթինէ պրադմալ իտի : վէ կէօրիւնիւր
քի Մարիամ Յիսուսուն պու իթիւրազընըն
հադըր օլտուգտան թանըտը, չիւնքի
խըզմէթճիլէրէ անճադ «Սիգէ հէր նէ տէր-
սէ եափընըզ» տէյիւ թէնպիհ էթտի :

7. Բրիստոսուն շարապա թէսպիլ էթ-
տիյի սու նէ՞ գատար իտի : Ա.յէթ 6 : (Իքի
եիւզ օգգատան զիյատէ) :

8. Ալլահ քէնտի նիմէթլէրինի էքսէրի-
յա ինսանլարտան էսիրիլէր մի, Մէզամ. ԻԳ.
5, 6, վէ ԿԵ. 9—13 :

9. Սուլու շարապա թէսպիլ էթմէքլէ
Բրիստոս պէքրիլէրէ ճէսարէթ վէրմիլ օլ-
տու մու (Հաշա Տիւնեանըն իպթիտաըն-
տան պէրու էքմէքլէ պէրապէր շարապ տա-
խի ինսանա գուլվէթ վէ շաղըզ վէրիճի
պիր մատտէ տէյիւ զիքր օլունուր. Բրիս-

տոսուն գէմանընտա տա շարապ եւմէքէ պէրապէր ալեսսէվլլէ գուլանըլըր խոյ : Թէվէլ Իէ. 28, 37, Մէզամ. 27. 13 ա-յէթլէրէ միւրաճաթ օլունա :

10. Պունտան չըգմազ մը քի ատէթա պիր միգտար շարապ իշէպլլիլիլիլ (Պայըր, չըգմազ, չիւնքի, Բրիստոսուն գէմանընտա օլտուղու կիպի շիմտի տէ, ատէթա շարապ իշմէք սէրիսօլուղա ճէսարէթ վէրիւր տէյիւ կէօրիւլտիլիւ հալտէ, Բրիստիլանլար շա-րապ իշմէքտէն քիւլլիլէն կէրի տուրմա-ղա պօրճուլ տուրլար, վէ պէյլէ իշմէքէ «էթ եւմէմէք վէ շարապ իշմէմէք վէ գա-րընտալընա թէօքէզ եախօտ սիւրջմէք եախօտ զաիֆիլիք սէպէպի օլան շէյի էթ-մէմէք էյի տիր» (Րօմ. ԺԴ. 21) տէյիւ պուլուրան Պօղոս րէսուլուն նասիւթը-նը թուլմուլ օլուրլար :

11. Պէքրիլլիլն գարըն Բիթապը շէրիֆ-տէն նէ շէհատէթլէրիմիլ վար : Րօմ. ԺԳ. 13, Ա. Կորնթ. Ե. 11 վէ 2. 10, Գաղ. Ե. 21.

12. Կէրէք սէվինճիլ կէրէք քէտէրլի կիւն-լէրիմիլտէ հազըր պուլունսուն տէյիւ Բրիստոսուն տալէթ էթմէյէ տալիմա պօրճ-լունուլուլ :

Լ. Տէր, Յոն. 23

Եհնիտէն սօղմազ : Յօն. Գ. 7—17

1. Եհնիտէն սօղմազ թալիմաթընը Բրիստոս քիմէ պէյան էթտի : Ա. յէթ 9 :

2. Նիկողեմոս քիմ վէ նէճիլ խոյ : Ա. յէթ 1 :

3. Նիլիւն Բրիստոսա կէճէլլիլն կէլտի :

4. Սօնդրա Բրիստոսա աշիքեարէ շա-յիրտ օլտոն մու : Պապ Է. 30 վէ ԺԹ. 39 : Բրիստոս պու թալիմաթը օնա նաճըլ թարիֆ էթտի : Ա. յէթ 3—6 :

6. « Բուհտան վէ սուտան սօղմազ » սէօղլէրին մանասը նէ տիր : (Ինսանըն տէրունիւնտէ իմանըն հուսուլէ կէթիլտի-յի թէպտիլաթ րուհանի սօղուլ տուր . սու եախօտ վաթիլիլ տիշարտան ինսան-լարըն հուզուրուտա օլան իման իգրարը-նըն պիր նիշանէսի տիր : Մատթ. Ժ. 32, 33, վէ Րօմ. Ժ. 10 այէթլէրէ միւրաճա-աթ օլունա :)

7. Պու թէպտիլաթ տահա պաշգտ նէ պլամէթլէ կէօսթէրլիլտիր Եզ. 12. 26, Րօմ. Ը. 14, Բ. Կոր. Ե. 17, Կող. Բ. 13, Ե-փես. Ե. 8 :

8. Պու եհնիտէն սօղուլա աշիքեար պիր էօրնէյիմիլ վաթ մը տըր : Ամ. Բուս. Թ. 1-9 :

9. Պու թալիմաթա ինսանազ իշիւն օ-նու ֆէհմ էտէպլիլմէք իգթիլա էտէր մի : Ա. յէթ 7, 8 :

10. Եհնիտէն սօղմուլ օլմագուրըն կէ-յէ կիրէպլիլլիլմիլիլ : Ա. յէթ 3 :

11 Պիր ատէմ պու եհնիտէն սօղուլու քէնտի իւզէրիլտէ հուսուլէ կէթիլէպլիլլի մի : Եր. ԺԳ. 23, Բ. Պետր. Բ. 22 :

12. Պու եհնի սօղուլա նէ վէճիլ մա-լիք օլապլիլիլիլ : Ա. յէթ 14—16 :

ԻՆՃԻՐԼԻՏԷՆ ՊԻՐ ՄԷԹՈՒՊ

Արզումուլ տիյարընըն պաղը սէֆիլ հալլէրիլի իֆատէ էթմէք տիր : Կէրէք տէվլէթը ալլէ թարաֆընտան վէ կէրէք միլլէթլէր թարաֆընտան իրսալ օլունան իանէլլէր շիմտիլէ գատար Էհալիմիլիլ սաղ տուրտուրմուլ տուր . մահալ պէ մահալ աճըգտան էօլէնլէր կէօրիւլտիւ վէ էլան կէօրիւլմէքտէ իսէ տէ, սէպէպի նազըր պուլունան մէմուրիլիլն գայտուրընը տըր :

Մէքըրիլ իանէլլէրէ խայը միւտտէթ տահա միւհթաճ պուլունտուղուլուլ պա-ղը նիշանէլլէրտէն աննալըլմագտա տըր : Պունլարըն պիր գաշընը պուրատա զիքը էտէյիմ : Էվլէլա, թարալարըն վազթիւ-տէ իշիւնիլ օլմատըրընտան, օթ իլէ պիւ-րիւնիլ մահալլէրէ պուղտայ էքիլմիլ տիր. սանիլէն, էքիլն իշիւն հէր քէսիլն թօխու-մու օլմատըրընտան, վէ սալիսէն, հայ-վանլարը պուլունմատըր իշիւն զէր էտէ-մէմիլ օլտուղլարընտան, չօղլար էքէմէ-տիլլէր. րապիլէն, թարալարըն պաղըսընը սօղուլ Եազտը, պաղըսընը տա սու պա-տը . խամիսէն, էքիլլէն թօխուլուն չօղու թիւճարլարըն վէ սալիլլէրին օլտուղուն-տան, խարման վազթը ֆաղիլ չիֆճիլիլն էլիւտէ պիր շէյ գալմայաճազ : Հալ պէյ-լէ օլարագ, հիւքիւմէթ մէմուրլարը վէր-կիլ ալմաղա տէվամ էտէյարլար :

Իմտի պիղճէ պու սէֆալէթիլն էօնիւնիւ ալմագ իշիւն պիրիւնիլ չարէ, չիֆթ սիւր-մէյէ լաղըմ օլան հայվանլար թէզ Եէթիլ-մէլի . իքիւնիլի, հէր խանէյէ պիրէր ի-նէք վէրլիլմէլի, զիրա պու խանէլլէրին ազ-տէմէէ սիւրիւ իլէ տալարը վէ ինէքլէրի պուլունուր իքէն, շիմտի, հայըֆլար օլ-սուն, պիր թանէ պիլէ պուլունմամագ-տա տըր : Տալար պիշարէլլէրէ շիմտի շու սէպէպտէն տալիլ լաղըմ տըր քի, թաամ-լարը շիմտի օթ օլուլ, օթլարըն իսէ շի-չիլմէյէ սէպէպիլլէթ վէրտիլիլ իշիւն հայ-վանլարըն սիւրիւ վէ Եօղուրտու փանդէ-հիլ կիպի իգթիլալ տըր . իւշիւնճիւսիլ, իանէլլէրէ պիր ազ վազըթ տահա տէվամ օլունմալը . տէօրտիւնճիւսիլ, թաճիլէ օ-լան պօրճլարըն թէտիլլէսի իշիւն պիր հու-տուտ գօնուլմալը . պէշիւնճիւսիլ, վէրկիլ խու-սուսունտա հիւքիւմէթ թարաֆընտան պիր միւտտէթ միւսատտէ գըլընմալը . ալթըն-ճըսը, ագտէմէէ թէրքի վաթան էտէնլէր Եինէ մէքեանլարընա տէօնիլլի, Էվլէրի խարապ, էշեալարը տալիլ գալմամըլ օլան-լար իշիւն իսէ մախսուս պիր չարէ տիւ-չիւնիւլմէլի տիր :

ԵՂԻՍ ԵԱՐՏԵՄԵՆ

Ինճիլլի, ապրիլ 13, 1875

ԱՏԱՆԱՏԱՆ ՊԻՐ ՄԷԹՈՒՊ

Մասիս զազէթաթընըն Հայ Աւետարա-նականլար ալէհիւտէ Եազտըրը պաղը իֆ-թիլալարա ճէվապէն Աւետարեթիլն 17 նու-մէրօլը նուսխասընտա, «Գէորգ Միքայէլ-Եան» իմգասը իլէ նէշը էտիլլէն մէքթուլ-տա պուլունան պաղը զալաթըն, կէրէք Լուսաւորչական վէ կէրէք Աւետարանա-կան պիրատէրլէրիմիլտէն, հազգանիլլէթէ րիայէթէն, թասհիլի մաթլուլ օլունմուլ օլմալլին, պէր միւհթիլի տալլէթ իալահը-նա իպթիտար գըլընըր :

Էվլէլա, մէքթուլու մէզալուրուն հալլի պուլունտուղու ճէտվէլտէ, պաղը նիլլէթը խայրիլլէյէ մէպիլ վէրլիլլիլ օլան 1,941 1/2 զուրուլուն պիր գըսմը Լուսաւորչական գարնտալարըմըգտան ալիլ օլունմուլ տուր :

Սանիլէն, մէքթէպ իշիւն վէրլիլլէն 3,227 1/2 զուրուլ տալիլ պաշգա մէմայատան օլմայըպ անճազ մէքթէպիլիլտէ օղուլմաղա կէլլէն չօճուղլարտան ալընան հասըլաթտան օ-լուլ, մէպլաղը մէզալուրուն իւշտէ իքիւտէն զիյատէսի Լուսաւորչական չօճուղլարտան ալընմըլ տըր :

Մէմուլ էտէրիլ քի, պիղտէն տալլէթէ րիայէթէն իշալ սէհվիլաթըն թասհիլիլ իլէ նէշընիլ թալլէպ էտէն Լուսաւորչական պիրատէրլէր իշալ իլանըմըգտան մէմուլն օլուրլար : Պիլ իգրար էտէրիլ քի, հէր հանկը տէֆա պիր նիլլէթի խայրիլլէյէ մէպ-նի միլլէթտալարըմըգա միւրաճաթ էթ-սէք, պիլիլ պօլ կէօնտէրմէլլէր, հաթթա ինշա օլունաճազ մապէտիլիլ իշիւն տա-լիլ ագէէ վէրմիլ վէ վէրմէյէ տալիլ վատ էթմիլ հազըր կէօնիւլիլ պիրատէրլէրիլիլ վար տըր : Պալատէ մէքըրիլ մէքթուլու Եազան տօսթուլուլ պիղէ աթվ էթսիլն, չիւնքի տալլէթ պէյլլէ թալլէպ էտէր ի-տիլ : Հէմ շուսու տալիլ իլաթար էտէրիլ քի Լուսաւորչականլար ագէէ վէրմէլլէր տէյիլ, ճէօմէթմէ տէ վէրլիլլէր, անճազ էմիլլէթ վէ մուհապպէթ արարլար ,

Պու միւսսիլալլէթ Մասիսիլն րիայէթլու միւհթիլիլն տէ շուսու իլաթար էտէրիլ քի, Հայ Աւետարանականլարա իֆթիլա ճէթմէքիլլէ նաֆիլլէ գահմէթ չէքմէսիլն, պի-րա էյալլէթլէրտէ պիլլէ պէյլլէ պահալարա սէմը իթիլար էտէն չօճուլ պուլունմաղ, չիւնքի էսքի վազըթլար կէշիլլէ տիր : հէր քէս ալ չօգ էյիլլի վէ քէթիլիլ ֆարգ էթմէյէ միւլթէտիր տիր : Էյէր Մասիս հէր սընըֆ միլլէթտալարընտան պէյէնիլ մէք իսթէր իսէ, մուհապպէթ վէ իթթի-ֆագ իւզէրիլնէ պահա էթսիլն :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ Ս. ԹԷԼԱԼԵԱՆ

Ատանա, 10 մայիս, 1875

ՓՈԼԻԹԵԿԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուսի Մայիս, 21 Վե Արմֆր. Յունիս 2, 1875

ԻՍԹԱՆԳՈՒ

Պահրը սեփիա սեփահիկնտե վազի շէհրլէրտե պուլունան ինկիլդ փիսգօփալքիլիսէլէրինէ սէնէտէ պիր տէֆա զլյարէթ էթմէքտէ օլան ճիպրալթար փիսգօփոսու եազընլարտա իւք տէֆա օլարադ, իսթմանպօլա կէլտիլինտէ քէմալի մուհապպէթլէ դապուլ օլունտու : Մայիս 11/23 փազար կիւնիւ ինկիլդ քիլիսէսինտէ վազ էլլէյիւ, փիսգօփալ քիլիսէյէ ազա օլմագ արզուսունտա պուլունան 43 քիլիլ քիլիսէի մէզպուրէնին ուսուլի իւզըէ դապուլ էլլէտի : պուլարտան տէօրտիւ Եէհուտի մէզհէպլինտէն կէլմիլ իտի : Պիր կիւն էվլէլ Բուս փաթըրլիլնէ վիլիթմ վէրտիլինտէ Գրիստոտա պիր պիրտտէր իթիպար օլունտարագ, մուհապպէթլէ դապուլ օլունտա քիլիսէսէն մէսէլէլէր հազընտա տօթմանէ մուսահապէթ էլլէմիլլէր տիր : Մայիս 12/24 փազար էրթէսի կիւնիւ ըէտտի վիլիթմ իչիւն փաթըրլէ քէնտի վէրլիլնի մուսալիլէյիլն նէզտիլնէ կէօնտէրտի : Մայիս 14/26 տա փիսգօփոս էրթէսի փաթըրլիլնէ վիլիթմ վէրտիլէրթէսի կիւնիւ տաթի Բօպէրթ Գօլէնի զիյարէթ էտիպ շայիրտանա միւէտտի պիր իթիպալ էլլէտի : Պիր գաչ կիւն մուհապպէթմաթի Պայալ Հաուա զիյարէթ էտիպ Ամէրիդալը միսիօնէրլէր իլէ կէօրիւշտիլ :

— Բուսէլիլն տէմիր Խօլարընտան տօլալը Տէվլէթը ալիլէ իլէ պարօն Հիրլ պէյնիլնտէ զուհուրա կէլիպ չէնտ մահաան պէրու խայլը գիլլու գալա միւսիլ օլան մարազալար շիմտի Պապը ալի թարաֆընտան Սէրվէր փաչա իլէ Օտեան էֆէնտի, տիկէր թարաֆտան տաթի պ. Փրօքէշ-Օսթէն վէ պ. Գրէմէր իքի միւթէպէր Ալթըրիալը քիմնէլէրտէն իպարէթ պիր գօմիսիօնա իհալէ օլունտու :

— Թրաքի նամ Բուս գազէթասը Բուս փաթըրլիլ, քիլիսէնին իտարէի հազըրէսինի լազլ իլէ իտարէի Բուսպանլարա թէսլիմ էթմէք իսթէյօր տէյու մուսալիլէյիլն ալէյիլնտէ պիր մէթթուպ նէշը էլլէտիլ իչիւն պիր այ թաթիլ էտիլտի :

— Լէվանթ Հէրալտըն իֆատէսինէ կէօրէ Վարնա գալէլէրինին թամիլի իչիւն 2,500 ապէր վէ պու գատար տաթի ամիլէ չալըշմագտա տըրլար : Գարս, Պաթուս, Սամսօն վէ Սինապ գալէլէրի տաթի թամիլ օլունտագտա տըր : Սէրաքէր Ալի Սալա փաչա տա

Խազընլարտա Չանագ գալէլէրինի մուսալէնէ էթմէյէ կիթմիլ : Իչպու գալէլէր իչիւն Ալմանեատան եէնի վէ ճէսիմ թօփլար կէթիլիլմիլ տիր :

— Հիւքիւմէթի Մըսըրիլէ, տիյարըն մահաուլթընտան կէթիլիլէնի գապուլ պիրլէ կէլէճէք սէնէ Ամէրիդալըն Ֆիլատէլֆիա շէհրլինտէ քիւշատ օլունտագ սէրիլիլէ թագաթիմ էթմէլէրի իչիւն Խըտիլին պէօյիւք օղլընըն ըլտտէթի թահթընտա պիր գօմիսիօն թէշըրլ էթմիլ տիր :

— Պապը ալիլէ սեփիր օլան Ամէրիդա էլլիսի միսթըր Մէյնարտ մույիս 17/27 տէ իսթմանպօլա վապ օլտու :

— Մըսթըր Պարթօս մայիս 2/14 թարիլիլէ Գայսէրիլտէն եազտը պիր մէթթուլէ տիլ իւզ զիքը մալիւմաթը վէրիլ :

«Գաշթգէտէկեանըն հալի էյի օլմաղա պալլատը տէյիւ պիր հաֆթա էվլէ սիգէ եազմըլ իտիլ, վազա տա պիր գաչ մահալտէ պէյլէ օլտու, լաքին էհալինին պէօյիւք գըսմը փէրիւն պիր հալտէ օլտալ չօգ եէրլէրտէ տաթի զըթլըք քէսալի շիտտէթ էլլէտի : Գայսէրիլտէ պուլունան գաշթգէտէկեանըն սայըսը էվլէքիլնտէն զիյատէ տիր : օրթա հալտէ օլան տտէմիլը գըշը կիւնիլէ կէշիլտիլէր, շիմտի իսէ քեաֆֆէի մամէլէքէրի տիւքէնիլ օլարագ, փէք սէֆիլ պիր հալտէ պուլունտագտա տըրլար :

Մէվիս խօշ, իւ վաղթը կէլմիլ լաքին իլնի իսթէյէն եօգ տըր : չօղար պաղարտա մէ թարալարտա իլնիլէք իսթէլլէր իսթէ, օնլարըն տահիլլէրի, պու սէնէ իլնի գուլանմաղը, էյլէ իլնիլէ քէնտիլէր կէօրմէքտէ տիրլէր : Գայսէրիլտէ իսթէ ալանլարըն սայըսըն էքսիլթմէք արզուսընտա իսէք տէ, իսթէյիլ քէսէճէք պիր ֆամիլեա պուլանալօրըք : պուլարտան էքսէրի օթ իլէ քէփէքտէն իպարթէթ էքմէք եէմէքտէ տիրլէր : պու նէվ էքմէք եէյէն պիր էհալի իսթէյէ միւհթամ տէյիլ տիրլէր տէնէպիլլի մի :

Պօղուգ թարաֆընտան կէլէն իքի իսթէ մէմուրը մէքըլըր նահիլտէ սօն տէրէճէ սէֆալթթ օլունտու իսպար էտիյօրլար : Պու մէմուրլար Ուզուլլու քէօյիլնտէ 190 Միւսիլմանա վէ 165 էրթէյիլէ իսթէ էթտիլլէր : Մէմուրլար օրատա իքէն, տէօրթ չօճուլը օլան պիր էրթէնի կէլիլ, իսթիյար մէճիլի հուզըրուտա չօճուլարընտան պիրինի սաթմաղլըք թէքիլիլ էլլէտի քի, ալանաղը ազչէ իլէ օպիլլէրինի էօլիւմտէն գուրթարա, պու տտէմին պիր չօճուլը տա պուլունտան էվլէլ վէֆաթ էթմիլ իտիլ : Պէօլլէրին քէօյիլնտէ պիր Միւսիլման, չօճուգ կիլիլ ալալարագ, քէնտի եէնի էվլինի էլլէրլլէլ եքզալ քէրէսթէսինի 50 զուրուշտ սաթարագ ֆամիլեալը իչիւն էքմէք սաթուլն ալտը : Պիր գաչ քէօյտէ չօգ քիմնէլէր օլ տէրէճէ իւրեան իտիլլէր քի եաթաղարընտան աիշարը չըգամաղլար :

Նիկտէտէ իսթէ մէմուրը թարաֆընտան քէշիլտէ օլունտան պիր թէլէկրաֆ օլ սէմթլէրտէ գըթլըքըն քէսալի շիտտէթ իտիլինի պիլտիլլար : Ագ-Սիւրայտան տաթի պէյլէ իսպալէր կէլիլ : Մահաուլ վազ-

թընա տէկին գաշթգէտէկեանա պիր միգտար եարտըմ էթմէք իչիւն ազալի 2,500 լիւսյա տաչա միւհթամըք :

Ինկիլդ իսթէ գօմիսիօն տէֆա 100 լիւրա Բէօթահեայա վէ 800 լիւրա Գայսէրիլէյէ կէօնտէրլէլէ գարար վէրտի :

Մայիս 10/22 թարիլիլ Մասիստէ Պուստա էրթէնի միլլէթ մէճիլի թարաֆընտան պիր ուզուլ մէքթուպ իլան օլունտագ Եէնիքէյ, Թիւրքմէն, Ասարլըք, Մուրատչայ, Կէօլտալ վէ Չալարատա օլունտուգըն պէյան էտիլտի : Մէքըլըք գարիլլէլտէ 2,480 գաշթգէտէկեանա պիր էրթէնի գօմիլէ մարիֆէթիլլէ 24,800 զուրուշ թէվլի էտիլմիլ տիր : Իսթէյիլ տալանլար արատընտա Թիւրքմէնի 52 Միւսիլման իլէ 24 Գաթօլիլ վէ Մուրատչալը 24 Փրօթէսթանթ տաթի վարիլլէ : Մահաուլ վազթընտէկին իսթէ տէվամ օլունտալըք հալտէ էհալիլտէն նիլէլէրի տալըլըպ, նիլէլէրի տաթի թէլէֆ օլունտալը գօրգուլարագ, իսթէյիլ տէվամ էթմէլէրի իչիւն խայրիսալ քիմնէլէրէ քէմալի իգտամլէ ըրնա օլունտուլ տըր :

ԷՎՐՈՓԱ

Պիր գաչ կիւն էվլէլ Պէրլինտէ փրէնս Պիլմարըն էօմիլնէ գատա էթմէք թէօհմէթիլլէ պիր տաչմ թէվլիլ էտիլտի :

— Ֆրանսա հիւքիւմէթի, մուհալէպէ վազթընտա խըլմէթէ գուլլանլըմագ իչիւն կէօյէրճին թէտալիլ էթմէք մագսէտիլլէ պիր կէօյէրճինիլ իհատա էլլէտի : Ֆրանսա իլէ Ալմանեա պէյիլնտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ կէօյէրճինլէր մուվաֆֆադիլլէլէ գուլլանլար :

ԱՄԵՐԻԿԱ

Սէրկի իչիւն Ֆիլատէլֆիատա տէօրթ պէօյիլէ էտիլլէ ինչա օլունտագտա տըր : սէրկի 1876 մայիս 10 տա քիւշատ օլունտագ : Շիմտիլէ գատար տիւնեանըն 31 հիւքիւմէթի թարաֆընտան սէրկի մէքըլլէտէ քէնտի իլլէրինի թանգիմ էթմէք իւզըն մէմուրլար թային էտիլմիլ :

— Կէլէն սէնէ կիլիլ պու սէնէ տաթի Ամէրիդանըն գարալի էլալէթլէրինտէ չէքիլէ գուհուր էտիպ էքիլլէրէ գարար վէրտիլինի, վէ պու աֆէթիլն տէֆի իչիւն Միսսուրի էլալէթիլին վալիսի օրուճ վէ աուայա թաթիսի օլունտագ իւզըն պիր կիւն թային էլլէմիլ իտիլինի նիւ Եօրդտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէ պիլտիլլար :

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքէթի Թարաֆընտան Միւսիլլիլիլ գազէթա ճ. Բ. Կրին

ԻՍԹԱՆԳՈՒ

ՄԱԹՊԱՍԻ ԱՐԱՄԵԱՆ

Չագմագնլար, Ֆակորեան իսան Նուս. 12